

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10 110 Zagreb

**POPIS I OBJAŠNJENJA KRATICA KORIŠTENIH U DOKUMENTIMA
HRVATSKE REGULATORNE AGENCIJE ZA MREŽNE DJELATNOSTI**

3G (3rd Generation of mobile communication systems) - Sustavi pokretnih komunikacija treće generacije

3GPP (3rd Generation Partnership Project) – Organizacija utemeljena 1998 s ciljem izrade i međunarodnog prihvaćanja tehničkih specifikacija za treću generaciju pokretnih mreža koje su se trebale bazirati na unapređenju GSM mreže tj. jezgrenih i pristupnih dijelova. Kasnije je 3GPP dobio i odgovornost za održavanje GSM standarda

4G (4th Generation of mobile communication systems) – Sustavi pokretnih komunikacija četvrte generacije

AAC (Average Avoidable Costs) - Prosječni izbježivi troškovi

ABC metoda (Activity based costing) - Metodologija prema kojoj se usluge i proizvodi promatraju kao slijed aktivnosti, pri čemu svaka od njih koristi resurse poduzeća te stoga generira troškove. Ova metodologija, zasnovana na uzročnicima troškova, prati i alokira troškove na temelju provedenih aktivnosti i utvrđuje jasne uzročno-posljedične veze između aktivnosti, njenih troškova i pripadajućih usluga koje proizlaze iz istih.

AC (Area Code) - Područni kôd

ACAA (Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products) – Sporazum o ocjeni sukladnosti i prihvaćanju industrijskih proizvoda

ACP (Area Connection Point) – Spojna točka područja

ACR-F (Attenuation to Crosstalk Ratio at the Far End) – Omjer slabljenja i preslušavanja na daljem kraju

ACR-N (Attenuation to Crosstalk Ratio at the Near End) – Omjer slabljenja i preslušavanja na bližem kraju

ACTA (Anti-Counterfeiting Trade Agreement) – Trgovinski sporazum za sprečavanje krivotvorenja

ADM (Add/drop Multiplexer) – Multiplekser s dodavanjem/izdvajanjem

AF (Area Feeder) – Dovod područja

AFC (Area Feeder Cable) – Kabel dovoda područja

AFEXT (Alien (Exogenous) Far End Crosstalk Loss) – Zbirni gubitak stranog preslušavanja na daljem kraju

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) – Asimetrična digitalna pretplatnička linija

AEM – Agencija za elektroničke medije

AL (Aeronautical Land) – Radio-frekvencijsko područje zrakoplovstva 108-137 MHz – sustavi NAV (108-118 MHz) i COM (118-137 MHz) namijenjeni radionavigaciji i radijskim komunikacijama

AM (Amplitude Modulation) – Amplitudna modulacija

AMQM (Automatic Mail Quality Measurement) – Automatsko mjerenje kvalitete poštanskog prometa

ANEXT (Alien (Exogenous) Near End Crosstalk Loss) – Zbirni gubitak stranog preslušavanja na bližem kraju

AO (Application/User Outlet) – Aplikacijski/korisnički priključak

APD (Avalanche photo diode) – lavinska dioda

API (Application Program Interface) – Aplikacijsko/programsko sučelje

- APS/SPS** (Access/Service Provider Space) – Prostor operatora
- ARP** (Alternative Roaming Provider) – Alternativni pružatelj roaming usluga
- ARTZU** – Agencija za regulaciju tržišta željezničkih usluga
- ASZ** – Agencija za sigurnost željezničkog prometa
- ATC** (Average Total Costs) – Prosječni ukupni troškovi
- ATM** (Asynchronous Transfer Mode) – Asinkroni način prijenosa
- ATPC** (Automatic Transmit Power Control) – Automatska kontrola izračene snage
- ATV** – Analogna televizija
- AVC** (Average Variable Costs) – Prosječni varijabilni troškovi
- AXT** (Alien (Exogenous) Crosstalk) – Strano preslušavanje
- AZOP** – Agencija za zaštitu osobnih podataka
- AZTN** – Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja
- BB** (Building Backbone) – Okosnica zgrade
- BB** (Broadband) – Širokopojasni
- BC** (Broadcasting) – Odašiljanje radija i televizije namijenjenih za opći prijam putem zemaljske mreže ili satelita
- BBC** (Building Backbone Cable) – Kabel okosnice zgrade
- BCT** (Broadcast and Communications Technology) – Difuzijske i komunikacijske tehnologije
- BD** (Building Distributor) – Razdjelnik zgrade
- BDP** – Bruto domaći proizvod
- BEF** (Building Entrance Facility) – Uvod u zgradu
- BER** (Bit Error Rate) – Omjer pogrešno prenesenih bitova i ukupnog broja bitova
- BEREC** (Body of European Regulators for Electronic Communications) – Tijelo europskih regulatora za elektroničke komunikacije
- BF** (Branch Feeder) – Granski dovod
- BL-kabel** (Balanced Cable) – Balansirani (simetrični) kabel
- BN** (Building Network) – BCT-mreža zgrade
- BNI** (Building Network Interface) – Sučelje BCT-mreže zgrade
- BO** (Broadcast Outlet) – Difuzijski priključak ili BCT-priključak

BOA (Booster Optical Amplifier) – Optičko pojačalo snage

BPM (Business Proces Modeling) – Sustav za modeliranje procesa

BR (Radiocommunication Bureau) – Radiokomunikacijski ured

BRIFIC (Bureau Radio International Frequency Information Circular) – Cirkularno pismo Radiokomunikacijskog ureda s međunarodnim informacijama o frekvencijama

BSA (Bitstream Access) – usluga veleprodajnog širokopojasnog pristupa – *bitstream* usluga

BSS (Broadcasting Satellite Service) – Radiodifuzijska satelitska služba

CM (Cable Modem) kablanski modem

CA (Coverage Area) – U kontekstu *sustava kabliranja*: razvod područja obuhvata, a u kontekstu opisa prostora: područje obuhvata

CAC (Coverage Area Cable) – Kabel područja obuhvata

CABP – Centralna administrativna baza prenesenih brojeva

CADP (Central Administrative Database of Ported Numbers) - Centralna administrativna baza prenesenih brojeva

CAFP (Competent Authority for Framework Programme) - Upravljačko tijelo okvirnog nacionalnog programa razvoja širokopojasnog Interneta

CAPEX (Capital Expenditure) – Kapitalna ulaganja - izdatak potrošen kako bi se pribavilo, dogradilo ili unaprijedilo proizvodno sredstvo (npr. zgrade, postrojenja, oprema, vozila) u svrhu povećanja kapaciteta ili efikasnosti tvrtke, a čiji učinci premašuju jedno računovodstveno razdoblje.

CAPM (Capital Asset Pricing Model) - Cjenovni model vrednovanja kapitalne imovine - pristup određivanju cijene dioničarskog kapitala koji povezuje vrijednost kapitala sa pripadajućim rizikom koji investitori moraju preuzeti. CAPM se temelji na teoriji portfelja prema kojoj su investitori neskloni izlaganju riziku te stoga traže način kako smanjiti izlaganje rizicima koji se odnose na pojedinačna poslovanja na način da stvaraju diverzificirane portfelje. Značajna implikacija posjedovanja diverzificiranog portfelja je činjenica da rizik pojedine dionice može biti podijeljen na dvije komponente: specifični ili diverzificirani rizik i tržišni ili nediverzificirani rizik. Prema CAPM pristupu, potrebna razina povrata na financijska ulaganja ovisi jedino o tržišnom riziku.

CARDS (Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilization) – Pomoć Zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju

Cat (Category) – Kategorija bakrene komponente kabliranja

CATV (Cable Television) – Sustav kablanske televizije

CB (Campus Backbone) – Okosnica kampusa

CB (Citizens Band/radio) – Građanski radiofrekvencijski pojas – radiofrekvencijsko područje 26,960-27,410 MHz namijenjeno građanstvu

CBC (Campus Backbone Cable) – Kabel okosnice kampusa

CBS (Croatian Bureau of Statistics) – Državni zavod za statistiku

CC (Country Code) - Kôd države

CC (Cross Connection) – Križana veza

CCCB (Commands, Controls and Communications in Building) – Upravljanje, kontrola i komunikacije u zgradi

CCA – (Current Cost Accounting) – Tekuće troškovno računovodstvo – pristup prema kojemu se svaki računovodstveni trošak procjenjuje na način da se odredi njegova trenutna, odnosno tekuća tržišna vrijednost.

CD (Campus Distributor) – Razdjelnik kampusa

CDMA (Code Division Multiply Access) - Višestruki pristup u kodnoj podjeli

CEF (Connecting Europe Facility) – Europski fond za financiranje prekograničnih projekata u prometnoj, informatičkoj i energetskej infrastrukturi

CEN (European Committee for Standardization) – Europski odbor za normizaciju

CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations) – Europska konferencija poštanskih i telekomunikacijskih uprava

CER (Common Equipment Room) – Zajednička prostorija za opremu

CERP (European Committee for Postal Regulation) – Europski odbor za poštansku regulaciju

CERT – (Computer Emergency Response Team) – Tim za hitne računalne intervencije- Tim stručnjaka koji se bave računalnom (cyber) sigurnošću

CGC (Complementary Ground Component) – Komplementarna zemaljska sastavnica

CH (Chanel) – Kanal (komunikacijski)

CID (Corridor Information Document) –Informativni dokument o koridoru

CIS (Charging Information System) – Informacijski sustav o naplati naknada

CIT (Comité international des transports ferroviaires) - Međunarodni odbor za željeznički prijevoz

CIV (Convention Internationale pour le transport des Voyageurs) – Udruženje željezničkih prijevoznika

CM (Capacity Management) – Upravljanje kapacitetom

CN (Core Network) – Jezgrena mreža

CO (Control Outlet) – Kontrolni priključak ili CCCB priključak

COCOM (Communications Committee) – Odbor za komunikacije Europske komisije

COFDM (Coded Orthogonal Frequency Division Multiplexing) – Kodirano ortogonalno frekvencijsko multipleksiranje

COTIF (Convention relative aux transports internationaux ferroviaires) - Konvencija o međunarodnom željezničkom prijevozu

CP (Consolidation Point) – Konsolidacijska točka

CPC (Consolidation Point Cable) – Kabel konsolidacijske točke

CPL (Consolidation Point Link) – Konsolidacijska veza

CPS (Carrier Pre-Selection) – Usluga predodabira operatora

CS (Carrier Selection) – Usluga odabira operatora

CSD (Circuit Switched Data) – Prijenos podataka usmjeravanjem kanala

CTR (Common Telecommunications Room/space) – Zajednička etažna telekomunikacijska prostorija/prostor

Cu (Cuprum) – Bakar (bakreno)

CUG (Closed User Group) - Kôdovi zatvorenih korisničkih skupina

Cullen (Cullen International) – Savjetnička kuća koja kroz projekt Europske komisije "Monitoring regulatory and market developments for electronic communications and information society services in enlargement countries" prikuplja, obrađuje i javno objavljuje pokazatelje o tržištu elektroničkih komunikacija.

CW (Continuous Wave) – Nemoduliran radiofrekvencijski nositelj/signal

CWDM (Coarse wavelength division multiplexing) – Valno multipleksiranje s grubom podjelom valnih duljina

CX (Coaxial) – Koaksijalno

C-OSS (Corridor - One Stop Shop) - Jedinstveno mjesto za podnošenje zahtjeva za trase vlakova na koridoru

DSI - Dan sigurnijeg interneta

DAB (Digital Audio Broadcasting) – Digitalna radiodifuzija zvuka

DAB+ (Digital Audio Broadcasting) – Nadograđena verzija sustava DAB

DAE (Digital Agenda for Europe) – Digitalna agenda za Europu

DAREBO (Database of Regulatory Bodies) – Baza podataka regulatornih tijela za željeznicu

DBA (Dynamic bandwidth assignment) – Dinamičko dodjeljivanje propusnosti

DBO (Design, Build and Operate) – Planiranje, izgradnja i upravljanje

DC (Data Center) – Podatkovni centar

DCC, DXC (Digital Cross-Connect) – Digitalni prespojnik

DCF (Discounted Cash Flow) – Diskontirani novčani tok

DCS (Distributed Control System) – Raspodijeljeni sustav upravljanja

DCS (Digital Cellular System) – Frekvencijsko područje 1710-1880 MHz namijenjeno pokretnim komunikacijskim mrežama

DČ – Distribucijski čvor

DD DIGITALNA DIVIDENDA – Dio radiofrekvencijskog spektra namijenjenog zemaljskoj radiodifuziji televizijskog signala u VHF frekvencijskom pojasu III i UHF frekvencijskim pojasevima IV i V, koji se u potpuno digitalnom sustavu oslobađa za nove radiodifuzijske usluge i sadržaje te za druge elektroničke komunikacijske usluge.

DECT (Digital Enhanced Cordless Telecommunications) – Digitalne napredne bežične telekomunikacije

DESI (Digital Economy and Society Index) – Indeks gospodarske i društvene digitalizacije koji je razvila Europska komisija

DF (Distribution Frame) – Distribucijski razdjelnik

DFB (Distributed Feedback Laser) – Laser sa raspodijeljenom povratnom vezom

DGPS (Differential Global Positioning System) – Nadogradnja GPS sustava zbog povećanja točnosti

DG MOVE (Directorate -General for Mobility and Transport) – Opća uprava za mobilnost i promet

DNIC (Data Network Identification Code) - Identifikacijski kôd podatkovne mreže

DMB (Digital Multimedia Broadcasting) – Radiodifuzija digitalnih multimedijских signala

DME (Distance Measurement Equipment) – Radionavigacijski sustav zrakoplovstva

DMS (Document Management System) – Sustav upravljanja dokumentima

DMT (Discrete Multi Tone) – Diskretna višetonjska modulacija

DOCSIS (Data Over Cable Service Interface Specification) – Specifikacije sučelja za prijenos podataka preko kabljskih mreža

DP (Distribution Point) – Distribucijska točka (čvor)

DPU – Detaljni Plan Uređenja

DQPSK (Differential quadrature phase-shift-keying) – Modulacijski postupak zbog povećanja iskorištenja spektra

DRM (Digital Radio Mondiale) – Digitalni radio na kratkom, srednjem i dugom valu

DRM+ – DRM u VHF frekvencijskom području

DTMF (Dual-Tone-Multi-Frequency signalling) – Dvotonjski prijenos podataka

DSL (Digital Subscriber Line (Loop)) – Digitalna pretplatnička linija

DSLAM (Digital Subscriber Line Access Multiplexer) – Pristupni multiplesor digitalne pretplatničke linije

DSM (Dynamic Spectrum Management) – Dinamičko upravljanje spektrom

DSP (Domestic Service Provider) – Domicilni davatelj domaćih usluga pokretne mreže

DSP (Dispersion Shifted Fibre) – Nit s pomaknutom disperzijom

DTK – Distributivna telekomunikacijska kanalizacija

DTV (Digital Television) - Digitalna televizija

DUZS – Državna uprava za zaštitu i spašavanje

DVB-H (Digital Video Broadcasting – Handheld) – Radiodifuzija digitalnog videosignala za prijam na dlanovnicima

DVB-T (Digital Video Broadcasting – Terrestrial) – Zemaljska radiodifuzija digitalnog videosignala

DVB-T2 (Digital Video Broadcasting – Terrestrial 2) – Druga generacija zemaljske radiodifuzije digitalnog videosignala

DWDM (Dense wavelength division multiplexing) – Valno multipleksiranje s gustom podjelom valnih duljina

DZS - Državni zavod za statistiku

E (Electrical Field) – Električno polje

EEO (Equally Efficient Operator) – Podjednako učinkovit operator

EAFRD (The European Agricultural Fund for Rural Development) - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

EB (External Backbone) – Vanjske BCT okosnice

EBRD (European Bank for Reconstruction and Development) – Europska banka za obnovu i razvoj

EBIT (Earnings Before Interest and Taxes) – Zarada prije kamata i oporezivanja

EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) – Zarada prije kamata, oporezivanja i amortizacije

EBIT margina – Izračunava se kao omjer 12-mjesečne zarade, prije manjinskih interesa i poreza, sa zadnjih 12 mjeseci neto prodaje

EBU (European Broadcasting Union) – Europska radiodifuzijska unija

EBU FORECAST – Godišnji skup EBU-a

EC (European Commission) – Europska komisija

EC (Equipment Cord) – Spojni kabel mrežne aktivne opreme

ECA (Electronic Communications Act) – Zakon o elektroničkim komunikacijama

ECC (Electronic Communications Committee) – Odbor za elektroničke komunikacije

ECC PT2 TRIS (ECC Project Team 2 Technical Regulation & Interconnection Standards) – Projektni tim za tehničku regulativu i standarde međusobnog povezivanja

ECC TG4 (Electronic Communications Committee Task Group 4) – Radna skupina Odbora za elektroničke komunikacije koja se bavi tehničkim aspektima „digitalne dividende“

ECO - (European Communications Office) – Europski komunikacijski ured

ECTS (European Credit Transfer System) – Europski sustav prijenosa bodova

E-GSM (Extended Global System for Mobile Communication) – Prošireni globalni sustav pokretnih komunikacija (dodatni frekvencijski pojasevi za GSM)

EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution) – Tehnologija koja omogućava veće brzine prijenosa podataka u GSM-u

EDFA (Erbium-Doped Fiber Amplifier)- Erbijem dopirano optičko pojačalo

EEA (Europe Economic Area) - Europski gospodarski prostor

EFIS (ECO Frequency Information System) – Europski frekvencijski informacijski sustav

EFRR – Europski fond za regionalni razvoj

EFSI (European Fund for Strategic Investments) – Europski fond za strateške investicije

EFM (Ethernet in the First Mile) – Ethernet u pristupnoj mreži

EHF (Extremely High Frequency) – Radiofrekvencijsko područje 30–300 GHz

EI (Equipment Interface) – Sučelje aplikacijski-specifične mrežne opreme

EIB (European Investment Bank) – Europska investicijska banka

EIRP (Equivalent Isotropically Radiated Power) – Ekvivalentna izotropno izračena snaga

EK – Europska komisija

EKI – Elektronička komunikacijska infrastruktura

EKM – Elektronička komunikacijska mreža

EKMI – Elektronička komunikacijska mreža i infrastruktura

EMC (Electromagnetic Compatibility) – Elektromagnetska kompatibilnost

EMERG (European Mediterranean Regulators Group) – Udruga nacionalnih regulatornih tijela sredozemnih država

EMP - Elektromagnetsko polje

EN (External Network) – Vanjska pristupna mreža

ENNRB (European Network of Rail Regulatory Bodies) - Europska mreža željezničkih regulatornih tijela

ENC (External Network Cable) – Pristupni vodovi zgrade

ENG/OB (Electronic News Gathering/Outside Broadcast) – Elektroničko prikupljanje vijesti / Vanjska radiodifuzija

ENI (External Network Interface) – Sučelje vanjske pristupne mreže

ENISA (European Network and Information Security Agency) – Europska agencija za sigurnost informacijskih mreža

ENNRB (European Network of Rail Regulatory Bodies) - Europska mreža željezničkih regulatornih tijela

ENR (Entrance Room/space) – Pristupna prostorija/prostor

EMC (Electromagnetic Compatibility) – Elektromagnetska kompatibilnost

EP (Entrance Point) – Točka ulaska

EPG (Electronic Programme Guide), ili **IPG** (Interactive Programme Guide), ili **ESG** (Electronic Service Guide) – elektronički programski vodič – vodič kroz radijske i televizijske programe na televizijskom zaslonu

EPIRB (Emergency Position Indicating Radio Bacon) – Radijska postaja u sustavu za spašavanje

EPMU (Equi-Proportional Mark-Up) - Metoda jednako proporcionalnog dodatka - metoda prema kojoj se zajednički troškovi alociraju na usluge ili proizvode proporcionalno iznosu inkrementalnih troškova koji su već raspodijeljeni na te usluge ili proizvode. To znači da je za svaku uslugu izračunat postotni udio u ukupnim inkrementalnim troškovima, te se zajednički troškovi raspodjeljuju na tu uslugu u istom postotku.

EQP (Equipment) – Aktivna mrežna oprema

ER (Equipment Room) – Prostorija za opremu

ERA (European Railway Agency) – Europska željeznička agencija

ERADIS (European Railway Agency Database of Interoperability and Safety) – Baza podataka interoperabilnosti i sigurnosti Europske agencije za željeznice

ERDF (European Regional Development Fund) – Europski fond za regionalni razvoj

ERG (European Regulators Group) – Organizacija europskih regulatora¹

ERGP (European Regulators Group for Postal Services) – Organizacija europskih regulatora za poštanske usluge

ERO (European Radio communications Office) – Europski radio komunikacijski ured²

ERP (Effective Radiated Power) – Efektivna izračena snaga

ERP (Enterprise Resource Planning) – Sustav upravljanja resursima

ERTMS (European Rail Traffic Management System) - Europski sustav upravljanja željezničkim prometom

ES (Earth Station) – Zemaljska postaja

ESF (European Social Fund) – Europski socijalni fond

ESOMP (Earth Stations On Mobile Platforms) – Zemaljske postaje na pokretnim platformama

ETSI (European Telecommunication Standards Institute) – Europski institut za telekomunikacijske norme

ETRI (European Telecommunication Research Institute) – Europski institut za istraživanja u telekomunikacijama

¹ Više ne postoji pod tim imenom, slijednik ERG-a je BEREC. Definicija je ostavljena na popisu jer se ova kratica može naći u ranijim dokumentima HAKOM-a.

² Više ne postoji pod tim imenom, slijednik ERO-a je ECO. Definicija je ostavljena na popisu jer se ova kratica može naći u ranijim dokumentima HAKOM-a.

EU (European Union) – Europska unija (28 zemalja europskih članica)

EUROSTAT (Statistical Office of the European Union) – Europski statistički ured

EVP – Elektrovučna podstanica

e-Žalbe – web aplikacija³ za zaprimanje zahtjeva za rješavanje spora ili upita korisnika.

F – U kontekstu *pod sustava kabliranja*: etažni razvod, a u kontekstu *oznake vrste kabela*: oklapanje metaliziranom folijom

FAC (Fully Allocated Costs) – Potpuno raspodijeljeni troškovi – računovodstvena metodologija prema kojoj se na svaku uslugu ili proizvod alociraju ukupni troškovi nastali pri pružanju te iste usluge ili proizvoda. Ukupni troškovi nastali pri pružanju više usluga alociraju se na te usluge u točnom omjeru njihove uporabe.

FEC (Forward error correction) – Unaprijedno ispravljanje grešaka - U telekomunikaciji, teoriji informacija i teoriji kodiranja, unaprijedna korekcija pogrešaka (FEC) ili kanalno kodiranje je tehnika koja se koristi za kontrolu pogrešaka u prijenosu podataka preko nepouzdanih ili bučnih komunikacijskih kanala.

FUP (Fair Use Policy) - Politika pravedne uporabe

FCM (Financial Capital Maintenance) - Očuvanje financijskog kapitala – prema ovom konceptu profit je zarađen samo ako financijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju razdoblja premašuje financijski (ili novčani iznos) neto imovine na početku razdoblja, nakon isključivanja bilo kakvih raspodjela vlasnicima ili vlasnikovih ulaganja tijekom tog razdoblja. Očuvanje financijskog kapitala može biti izmjereno ili nominalnim novčanim jedinicama ili u jedinicama konstantne kupovne moći.

FGSM (Fixed Global System for Mobile Communications) – Nepokretni globalni sustav pokretnih komunikacija

FD (Floor Distributor) – Etažni (katni) razdjelnik

FDC (Fully Distributed Costs) – Potpuno raspodijeljeni troškovi

FDD (Frequency Division Duplex) – dvosmjerni prijenos s frekvencijskim odvajanjem smjerova prijenosa

FDM (Frequency Division Multiplexing) – multipleksiranje po frekvencijskoj podjeli

FDMA (Frequency Division Multiplex Access) – Modulacijski postupak višefrekvencijskog prijenosa

FDI (Foreign Direct Investments) – Izravna inozemna ulaganja

FEXT (Far End Crosstalk Loss) – Gubitak preslušavanja na daljem kraju

FIT (Failure In time) – Intenzitet kvarova

FM (Frequency Modulation) – Frekvencijska modulacija

FM MPX (FM Multiplex) – Kompleksni modulacijski signal korišten za FM radiodifuziju u VHF pojasu

FS (Fixed Service) – Nepokretna služba

FS (Feasibility Study) – Studija izvodljivosti

³ Nalazi se na službenim internet stranicama HAKOM-a

FSK (Frequency Shift Keying) – Modulacijski postupak diskretnog frekv. pomaka vala (Audio-FSK, binarni FSK i dr.)

FSO (Free Space Optics) – Bežični optički pristup

FSS (Fixed Satellite Service) – Nepokretna satelitska služba

FTE (ForumTrainEurope) – Europska organizacija željezničkih prijevoznika

FTR (Fixed Termination Rate) - Cijena završavanja poziva u nepokretnu mrežu

FTTH (Fiber To The Home) – Svjetlovod do stambenog prostora

FTTA (Fiber To The Area) – Svjetlovod do područja

FTTB (Fiber To The Building) – Svjetlovod do zgrade

FTTC (Fiber To The Curb) – Svjetlovod do izvoda

FTTC (Fiber To The Cabinet) – Svjetlovod do ormarića

FTTN (Fibre to the Node) – Svjetlovod do mrežnog čvora

FTTP (Fiber to the Premises) – Svjetlovod do korisničkog prostora

FWA (Fixed Wireless Access) – Fiksni bežični prijenos

FWA (Four Wave Mixing) – Miješanje četiri vala

FWC (Full Wavelength Capacity) – Puni kapacitet valne duljine

GC (Generic Cabling (System)) – Generičko kabliranje ili generički sustav kabliranja

GC-H (Generic Cabling – Homes) – Generičko kabliranje stambenih prostora

GC-H-BCT (Generic Cabling – Homes - BCT) – Generičko BCT-kabliranje stana

GC-H-CCCB (Generic Cabling – Homes – CCCB) – Generičko CCCB-kabliranje stana

GC-H-ICT (Generic Cabling – Homes – ICT) – Generičko ICT-kabliranje stana

GC-O (Generic Cabling – Office premises) – Generičko kabliranje poslovnih prostora

GC-O-BCT (Generic Cabling – Office premises – BCT) – Generičko BCT-kabliranje poslovnih prostora

GC-O-ICT (Generic Cabling – Office premises – ICT) – Generičko ICT-kabliranje poslovnih prostora

GDP (Gross Domestic Product) – Bruto domaći proizvod

GDPR (General Data Protection Regulation) – Opća uredba o zaštiti podataka

GE06 – Međunarodni regionalni sporazum i plan raspodjele radijskih frekvencija za potrebe digitalnog zemaljskog odašiljanja radijskih i televizijskih programa – Ženeva 2006., donesen na Regionalnoj radiokomunikacijskoj konferenciji (RRC-06) Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU) za regiju 1.

GE84 – Međunarodni regionalni sporazum i plan raspodjele radijskih frekvencija za potrebe zemaljskog odašiljanja radijskih programa u FM modulaciji – Ženeva 1984., donesen na Regionalnoj administrativnoj konferenciji Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU) za regiju 1 i dio regije 3.

GI - Godišnje izvješće

GIS (Geo Information System) – Geo informacijski sustav

GLONASS (Global Navigation Satellite System) – Navigacijski satelitski sustav razvijen u Rusiji

GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System) – međunarodno dogovoren sustav postupaka, opreme i komunikacijskih protokola u spašavanju svih plovnih objekata, a i zrakoplova

GNSS (Global Navigation Satellite System) – Globalni navigacijski satelitski sustav

GOF (Glass (all-silica) Optical Fiber) – Stakleni svjetlovod

GP – Glavni projekt

GPON (Gigabit Passive Optical Network) – Gigabitna pasivna svjetlovodna mreža, koja podržava brzine prijenosa (simetrične ili asimetrične) od 155,520 Mbit/s, 622,080 Mbit/s, 1.244,16 Mbit/s, 2.488,32 Mbit/s. Domet prijenosa iznosi do 20 km (uz uporabu regeneratora i do 60 km).

GPS (Global Positioning System) – satelitski sustav za određivanje položaja u prostoru putem prijmnika

GPR - Godišnji program rada

GPRS (General Packet Radio Service) – Usluga paketnog prijenosa podataka u mrežama pokretnih komunikacija

GSM (Global System for Mobile Communications) – Globalni sustav pokretnih komunikacija

GSM-R – (Global System for Mobile Communications on Railways) – Globalni sustav pokretnih komunikacija u željeznici

GSO (Geostationary Satellite Orbit) – Geostacionarna satelitska orbita

H.264/AVC, ili **MPEG-4 dio 10**, ili **MPEG-4 AVC** (Advanced Video Coding) – Norma za kodiranje digitalnog video signala u radiodifuzijskim sustavima.

HAKOM – Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

HAKOMETAR – web aplikacija kojom korisnici mogu ispitati kakvoću usluge širokopojsnog pristupa internetu u nepokretnoj mreži, odnosno izmjeriti brzinu prijenosa podataka do svojega računala.

HAKOMETAR Plus – web aplikacija koja informira korisnike o trenutnoj kvaliteti bežične/mobilne internetske veze (upload, download, PING, jačina signala)

HB – Okosnice čvorne čelne postaje

HBOR – Hrvatska banka za obnovu i razvitak

HC (Home Cable) – Kabel razvoda stana

HCA (Historical Cost Accounting) – Povijesno troškovno računovodstvo – metoda troškovnog računovodstva koja se temelji na knjigovodstvenoj vrijednosti troškova, odnosno povijesnim troškovima

HCM (Harmonized Calculation Method) – Međunarodni sporazum za usklađivanje frekvencija za pokretne i nepokretne zemaljske sustave

HD (Home Distributor) – Razdjelnik stana

HDA – Hrvatski državni arhiv

HDF (Handover Distribution Frame) – Razdjelnik novog operatora

HDSL (High bitrate Digital Subscriber Line) – Vrlo brza pretplatnička digitalna linija

HDTV (High Definition Television) – Televizija visoke kakvoće

HE (Home Entrance) – Pristupni prostor stana/kuće

HED (Headend) – Čelna postaja

HEF (Home Entrance Facility) – Uvod u stan/kuću

HEO (High Earth Orbit) – Visoka Zemljina orbita

HEST (High e.i.r.p. Satellite Terminal) – Satelitski terminal s visokom vrijednosti e.i.r.p.

HF (High Frequency) - Elektromagnetski valovi na radijskim frekvencijama od 3 MHz do 30 MHz

HFC (Hybrid Fiber-Coaxial), - Hibridna optičko-koaksijalna mreža

HHE (Hub Head End) – Čvorna čelna postaja

HHI (Herfindahl–Hirschman Indeks) – Izračun koji se dobiva zbrajanjem kvadrata pojedinačnih tržišnih udjela svih poduzetnika na tržištu

HIPERLAN (High Performance Local Area Network) – Standard bežičnog prijenosa, inačica IEEE 802.11

HN (Home Network) – BCT-mreža stana

HNI (Home Network Interface) – Sučelje BCT-mreže stana

HP – HP - Hrvatska pošta d.d.

HR – Etažni horizontalni razvod

HRC (Horizontal Cable) – Horizontalni kabel

HRM (Human Resource Management) – Sustav upravljanja ljudskim potencijalima

HRT – Hrvatska radiotelevizija

HSPA (High Speed Packet Access) – Brzi paketni pristup

HSDPA (High-Speed Downlink Packet Access) – Brzi paketni pristup silaznom vezom

HSUPA (High-Speed Uplink Packet Access) – Brzi paketni pristup uzlaznom vezom

HT – Hrvatski telekom d.d.

HTTP (Hyper Text Transfer Protocol) – Protokol uglavnom korišten za www sučelja

HZMO – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje

HZZO – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

HŽC – HŽ Cargo d.o.o.

HŽI – HŽ Infrastruktura d.o.o.

HŽPP - HŽ Putnički prijevoz d.o.o.

IB (Intermediate Body) – Posredničko tijelo

IBC (International Broadcasting Conference) – Međunarodna konferencija iz područja proizvodnje, upravljanja i distribucije sadržaja elektroničkih medija

IC (Interconnection) – Međupovezivanje

ICAO (International Civil Aviation Organization) – Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo

ICT (Information and Communication Technologies) – Informacijske i komunikacijske tehnologije

IDI (ICT Development Indeks) – Indeks razvoja informacijskih i komunikacijskih tehnologija koji objavljuje ITU

IDP – Idejni projekt

IEEE (Institut of Electrical and Electronics Engineers) – Institut inženjera elektrotehnike i elektronike

IF (Intermediate Frequency) – Međufrekvencija

IL (Insertion Loss) – Uneseni gubitak – za *bakreno kabliranje* - gubitak u snazi signala

ILP – Izdvojena lokalna petlja

ILS (Instrument Landing System) – Sustav za instrumentalno slijetanje zrakoplova

IM (Infrastructure Manager) – Upravitelj infrastrukture

IMS (Internet Protocol Multimedial Subsystem) – IP višemedijski podsustav

IMSI (International Mobile Subscriber Identity) – Međunarodna oznaka pokretnog pretplatnika

IMT (International Mobile Telecommunications) – Međunarodne pokretne telekomunikacije

INMARSAT (International Maritime Satellite Organization) – sustav prijenosnih satelitskih komunikacija temeljen na 11 geostacionarnih satelita, razvijen je za uporabu u područjima gdje ne postoje zemaljske komunikacije

INTELSAT (International Satellite Consortium) Međunarodna organizacija koja posjeduje i upravlja komunikacijskim satelitima za međunarodne radijske i televizijske servise, razmjenu, prijenose i dr.

IoM – Izvješće o mreži

IOR (Index of Refraction) – Indeks loma svjetlovoda

IoE (Internet of Everything) - Internet svega; mrežno povezivanje ljudi, procesa, podataka i uređaja

IoT (Internet of Things) – Internet stvari; komunikacijski koncept koji se odnosi na umrežavanje (gotovo) svih stvari koje ljudi danas koriste i njihovu međusobnu komunikaciju putem Interneta, bez ljudske interakcije

IP (Internet Protocol) – Mrežni protokol za prijenos podataka kojeg koriste izvorišna i odredišna računala za uspostavu podatkovne komunikacije preko računalne mreže

IPA (Instrument for Pre-Accession Assistance) – Instrument prepristupne pomoći u procesu pristupanja EU – jedan od prepristupnih programa suradnje i pomoći EU

IPTV (Internet Protocol Television) – Usluga digitalne televizije putem internetskog protokola

IRG (Independent Regulators Group) – Organizacija nezavisnih regulatora

IRG - Rail (Independent Regulators' Group – Rail) – Organizacija nezavisnih regulatora željezničkih usluga

ISM (Industrial Scientific Medical) – Industrijske, znanstvene i medicinske primjene

ISMS (Information Security Management System) – Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću

ISO (International Standards Organization) – Međunarodna organizacija za normizaciju

ISP (Internet Service Provider) – Pružatelj usluga pristupa internetu

ISPC (International Signalling Point Code) - Kôd međunarodnih signalizacijskih točaka

ISDN (Integrated Services Digital Network) – Digitalna mreža s integriranim uslugama

ISDN BRA (ISDN Basic Rate Access) – Osnovni ISDN korisnički pristup

ISDN PRA (ISDN Primary Rate Access) – Snopni ISDN korisnički pristup

IT (Information Technology) – Informacijska tehnologija

ITU (International Telecommunication Union) – Međunarodna telekomunikacijska unija (udruga)

ITU-R (International Telecommunication Union – Radiocommunications standardization Sector) - Dio ITU za standardizaciju u radijskim komunikacijama

ITU-T (International Telecommunication Union – Telecommunications standardization Sector) - Dio ITU za standardizaciju u telekomunikacijama

JDTU – Javno dostupna telefonska usluga

JLS – Jedinica lokalne samouprave

JMNK – Javna mreža nepokretnih komunikacija

JMP (Jumper) – Prespojnik

JMPK – Javna mreža pokretnih komunikacija

JPP – Javno-privatno partnerstvo

JRS – Jedinica regionalne samouprave

Kampus – Nekretnina u vidu kontinuiranog, javnim površinama ne presijecanog zemljišta s jednom ili više pripadnih zgrada

KK – Kabelska kanalizacija

KM – kontaktna mreža

KMP – Kontrolno-mjerna postaja

KMS – Kontrolno-mjerno središte

KVG – Klima , ventilacija, grijanje

KPI (Key Performance Indicators) – Glavni pokazatelji učinkovitosti

KZ – Kabelski zdenac

LA (Local Antenna) – Mjesna antena

LAN (Local Area Network) – Prostorno ograničena računalna mreža (u kućama, školama, tvrtkama i dr.

LBO (Local Break Out) – Tehnički način implementacije odvojene prodaje podatkovnih roaming usluga kod kojeg se regulirana podatkovna roaming usluga pruža korisniku privremeno ili trajno izravno na posjećenoj mreži od strane alternativnog davatelja roaming usluga (LBO operatora) bez potrebe da korisnik mijenja svoju SIM karticu ili terminalni uređaj.

LBPB - lokalna baza prenesenih brojeva

LC – Lokalna centrala

LC (Last Cabinet/node) – Krajnji ormar/čvor

LDS (Local Distribution Space) – Lokalni razdjelni prostor

LEO (Low Earth Orbit) – Niska Zemljina orbita

LED (Light Emitting Diode) – Svijetlosna dioda

LEST (Low e.i.r.p. Satellite Terminal) – Satelitski terminal s niskom vrijednosti e.i.r.p.

LF (Low Frequency) – Elektromagnetski valovi na radijskim frekvencijama od 30 kHz do 300 kHz

LHE (Local Headend) – Mjesna čelna postaja

LLU (Local Loop Unbundling) – Izdvajanje lokalne petlje

LNC (Low Noise Converter) – Malošumni frekvencijski pretvarač

LNPB (Local Number Portability Database) - Lokalna baza prenesenih brojeva

LOA (Line Optical Amplifier) – Linijsko optičko pojačalo snage

LOS (Line Of Sight) – Optička vidljivost

LPD (Low Power Devices) – Uređaji male izračene snage

LRIC (Long Run Incremental Cost) – Dugoročni inkrementalni trošak – računovodstvena metodologija izračuna troškova uvođenjem inkrementa, pri čemu se inkrement može definirati kao proizvod ili usluga, skupina proizvoda ili usluga ili proizvodna jedinica. Prema LRIC metodologiji ukupni troškovi se direktno ili indirektno pridjeljuju uslugama i proizvodima upotrebom troškovnih krivulja.

LSU (Local Self-Government Unit) – Jedinica lokalne samouprave

LTE (Long-Term Evolution) – Tehnologija koja omogućuje vrlo velike brzine prijenosa podataka putem sustava pokretnih komunikacija 4. generacije

m (Modulation Index) – Indeks modulacije

M2M (Machine to Machine) – Komunikacija između dva uređaja

MAN (Metropolitan Area Network) – Metropolitanska mreža - Mreža gradskih područja je računalna mreža koja povezuje korisnike s računalnim resursima na zemljopisnom području ili regiji većoj od one koju pokriva čak i velika lokalna mreža, ali manja od područja pokrivenog širokom mrežom.

MATO (Multi-Application Telecommunications Outlet assembly) – Višenamjenski telekomunikacijski priključak

MATV (Master Antenna Television System) – Zajednički antenski sustav za prijam zemaljske difuzije

MC – Mikrocijev

MCC (Mobile Country Code) - Kôd zemlje za pokretne mreže

MDF (Main Distribution Frame) - Glavni razdjelnik

MDT (Mean Down Time) – Prosječno vrijeme nefunkcioniranja sistema

MEA (Modern Equivalent Asset) – Moderni ekvivalent imovine– imovina sa sličnim karakteristikama i tehničkim parametrima te sličnog ili većeg kapaciteta i mogućnosti od imovine koju moderni ekvivalent imovine zamjenjuje.

MEO (Medium Earth Orbit) – Srednja Zemljina orbita

MER (Modulation Error Rate) – Modulacijska pogreška u odnosu na ukupno prenešenu informaciju

MF (Medium Frequency) – Elektromagnetski valovi na radijskim frekvencijama od 300 kHz do 3 MHz

MFN (Multi-Frequency Network) – Više frekvencijska mreža

MICE (MICE classification) – Razredba utjecaja okoline primjene kabliranja – razredbeni sustav koji opisuje uvjete neposredne okoline kabliranja temeljem sljedećih čimbenika okoline: mehaničkih (**M**; *mechanical*), prodora stranih čestica i tekućina (**I**; *ingress*), klimatskih i kemijskih (**C**; *climatic & chemical*) te elektromagnetskih (**E**; *electromagnetic*)

MIFR (Master International Frequency Register) – Međunarodni registar frekvencija

MIMO (Multiple Inputs Multiple Outputs) – Višestruki ulazi višestruki izlazi

MLS (Microwave Landing System) – Navigacijski sustav dopune sustava za instrumentalno slijetanje u zrakoplovstvu

MM (Multy-Mode) – Višemodno

MMDS (Microwave Multipoint Distribution System) – Mikrovalni distribucijski sustav u više točaka

MMS (Multimedia Messaging Service) – Usluga slanja multimedijских poruka

MNC (Mobile Network Code) – Kôd pokretne mreže

MNO (Mobile Network Operator) – Operator mreže pokretnih komunikacija

MPEG (Motion Pictures Experts Group) – Skupina stručnjaka osnovana 1988. godine u okviru Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO) i Međunarodnog elektrotehničkog povjerenstva (IEC), s ciljem utvrđivanja i razvoja norma za kodiranje videosignala i pratećih audiosignala.

MPEG-2– Norma za kodiranje digitalnog video signala

MPoP (Metro Point of Presence) – Pristupni čvor mreže

MPPI – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

MPLS (Multiprotocol Label Switching) – Tehnologija prosljeđivanja paketa zamjenom oznaka

MRRFEU – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

MSAN (Multi-service access Node) – Više-uslužni pristupni čvor

MSIN (Mobile Subscriber Identification Number) – Identifikacijski broj pretplatnika pokretne mreže

MSS (Mobile Satellite Service) – Pokretna satelitska služba

MTBF (Mean Time Between Failure) – Srednje vrijeme između kvarova

MTR (Mobile Termination Rate) - Cijena završavanja poziva u pokretnoj mreži

MTTF (Mean Time To Failure) – Prosječno vrijeme do kvara

MTTR (Mean Time To Repair) – Prosječno vrijeme popravka

MUX (Multiplex) – Slijed digitalnih signala koji sadržava više radijskih ili televizijskih programa i/ili drugih podataka što se istodobno prenose u jednom RF kanalu

MUTO (Multi-User Telecommunications Outlet assembly) – Višekorisnički telekomunikacijski priključak

- MVNO** (Mobile Virtual Network Operator) – Virtualni operator mreže pokretnih komunikacija
- MVNE** (Mobile Virtual Network Enabler) – Pokretni virtualni mrežni omogućitelji
- MVPEI** – Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija
- MZOPUG** – Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i građenja
- NA** – Kabliranje pristupa vanjskoj pristupnoj mreži
- NAC** (Network Area Cabel) – Kabel pristupa vanjskoj pristupnoj mreži
- NATO** (North Atlantic Treaty Organisation) – Međunarodna organizacija za sigurnost članica
- NBSA** - Usluga veleprodajnog širokopojasnog pristupa kod kojeg osnovni pristup mreži osigurava operator korisnik
- NDC** (National Destination Code) Nacionalni odredišni kôd
- NDC** (Network Data Center) – Mrežni podatkovni centar
- NEB** (National Enforcement Body) –Tijelo odgovorno za provedbu Uredbe 1371/2007 o pravima i obvezama putnika u željezničkom prijevozu
- NetID** (Network Identifier) - Kôd za oznaku mreže ili mrežni broj koji označava elektroničku komunikacijsku mrežu
- NEXT** (Near End Crosstalk Loss) – Gubitak preslušavanja na bližem kraju
- NFV** (Network Function Virtualization) – Virtualizacija mrežnih funkcija
- NGA** (Next Generation Access) – Pristupna mreža slijedeće generacije
- NGN** (Next Generation Network) – Mreža slijedeće generacije
- NGSO** (Non-Geostationary Satellite Orbit) – Ne-geostacionarna satelitska orbita
- NN** – Narodne novine d.d.
- NN** (Network Neutrality) – Mrežna neutralnost
- NOP** – Nositelj Okvirnog programa (unutar okvirnog nacionalnog programa za razvoj širokopojasnog pristupa internetu)
- NP** – Nositelj projekta (unutar okvirnog nacionalnog programa za razvoj širokopojasnog pristupa internetu)
- NP-BBI** (National Program-Backhaul, Broadband, Infrastructure) – Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture
- NI** (Network Identification) – Oznaka mreže
- NodeID** – Kôd za oznaku čvora (centrale)
- NOP** – nositelj okvirnog programa
- NP** (Number Portability) – prenosivost broja

NPPEU – Nacionalni program RH za pristupanje EU

NPV (Net Present Value) – Sadašnja/trenutna neto vrijednost

NRA (National Regulatory Authority) - Nacionalno regulatorno tijelo

NRN (Network Routing Number) – Predbroj za usmjeravanje poziva

NS (Network Statement) – Izvješće o mreži

NSA (National Security Agency) – Nacionalna sigurnosna agencija

N(S)N (National (Significant) Number) - Nacionalni (značajni) broj

NSPC (National Signaling Point Code) - Kôd nacionalne signalizacijske točke

NVP (Nominal Velocity of Propagation) – Nominalna brzina rasprostiranja signala u metalnom vodu

OA (Optical Amplifier) – Optičko pojačalo

OADM (Optical Add/drop Multiplexer) – Optički add/drop multiplexer

OBC (Overview of Broadband Coverage)

OBS (Optical Burst Switching) – Optička komutacija snopova

OCC (Optical Cross-Connect) – Optički prespojnik

OCh (Optical Channel) – Optički valni kanal

OCM (Operating Capital Maintenance) - Očuvanje operativnog kapitala – prema ovom konceptu profit je zarađen samo ako fizička proizvodna sposobnost subjekta na kraju razdoblja premašuje fizički proizvodnu sposobnost na početku razdoblja, nakon isključivanja bilo kakvih raspodjela vlasnicima ili vlasnikovih ulaganja tijekom tog razdoblja.

OCS (Optical Circuit Switching) – optička komutacija kanala

ODF (Optical Distribution Frame) – Svjetlovodni razdjelnik

OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) – Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj

OF (Optical Fiber) – Svjetlovod

OFDM (Orthogonal Frequency Division Multiplex) – Modulacijski postupak višefrekvencijskog prijenosa

OIB – Osobni identifikacijski broj

OLT (Optical Line Termination) – Pristupni čvor u PON pristupnim mrežama

ONP – okvirni nacionalni program (za razvoj širokopojsnih pristupnih mreža gdje ne postoji komercijalni interes)

OPB (Optical Power Budget) – Zaliha optičke snage

OPCC (Operational Program Competitiveness and Cohesion 2014.-2020.) – Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“)

OP – Operativni program

OPA (Optical Pre-Amplifier) – Optičko predpojačalo

OPEX (Operating Expenditure) - Operativni troškovi - odnose se na novčane izdatke tijekom promatranog računovodstvenog razdoblja. Oni ne uključuju troškove financiranja i izvanredne troškove kao niti porez na dobit. Operativni troškovi stavka su u računu dobiti i gubitka operatora. Unutar operativnih troškova možemo razlikovati gotovinske i negotovinske stavke.

OPS (Optical Packet Switching) – Optička komutacija paketa

OS (Operator Site) – Operatorska postaja

OSA (Optical Spectrum Analyzer)- Optički spektralni analizator

OSI - osobe s invaliditetom

OSDM (Optical Space Division Multiplexing) – Multipleksiranje po prostornoj podjeli u optičkoj domeni

OSS – (One Stop Shop) – Alat za podnošenje zahtjeva za trase vlakova

OUUP – Opći uvjeti ugovora o pristupu

OTDR (Optical Time-Domain) – Optički reflektometar

OTIF (L'Organisation intergouvernementale pour les transports internationaux ferroviaires) - Međuvladina organizacija za međunarodni prijevoz željeznicom

OXC (Optical Cross-Connect) – Optički prospojnik

PAC (Patch Cord) – Prespojni kabel

PaPs (Pre-arranged Paths) – Prethodno definirane trase vlakova

PBP test (Period by Period test)) – Test za pojedino razdoblje unutar životnog vijeka korisnika

PCS (Path Coordination System) – Sustav koordinacije trasa

PDH (Plesiochronous Digital Hierarchy) – Prijenos velike količine podataka brzim/optičkim prijenosnim sustavima

PDS (Primary Distribution Space) – Primarni razdjelni prostor

PE – Polietilenska cijev

PEHD (Polyethylene High Density) – Polietilen visoke čvrstoće

PFD (Power Flux Density) – Gustoća toka snage

PFU – Procjena fiskalnog učinka

- PHARE** (Poland and Hungary: Assistance for Restructuring their Economies) – Jedan od pretpripravnih programa Europske unije
- PKM** (Passangers Kilometres) – Putnički kilometri
- PL** (Permanent Line) – Stalna veza
- PLC** (Power Line Communications) – Komunikacija vodovima elektroenergetske mreže
- PLL** (Phase Locked Loop) – Sustav za sinkronizaciju putem fazne korekcije
- PMD** (Polarization Mode Dispersion) – Polarizacijska disperzija
- PMR/PAMR** (Private (Professional) Mobile Radio / Public Access Mobile Radio) – Pokretni radio za vlastite (profesionalne) potrebe / Pokretni radio s javnim pristupom
- PMP** (Point to Multipoint) – Sustav povezivanja točka–više točaka
- PMSE** (Program Making and Special Events) – Proizvodnja sadržaja za radijske i televizijske emisije i specijalne događaje
- POA** (Optical Pre_Amplifer) – Optičko pred pojačalo
- POF** (Plastic Optical Fiber) – Plastični svjetlovod
- POTS** (Plain Old Telephone Service) – Analogni telefonski priključak
- Povjerenstvo** - Povjerenstvo za zaštitu prava korisnika
- PP** (Patch/connection Panel/block) – (Pre)spojni panel/blok
- PPA** (Public Procurement Act) – Zakon o javnoj nabavi
- PPC** (Partial Private Circuit) – Usluga dijela veleprodajnog iznajmljenog voda
- PPDR** (Public Protection and Disaster Relief) – Sustav civilne zaštite i uklanjanja posljedica nesreća većih razmjera
- PPDŠP** – Prikaz područja dostupnosti širokopojasnog pristupa
- PPM** (Part per Milion/Part per MHz) – označavanje (najčešće pogreške) u miliontim dijelovima
- PPP** (Point to Point Protocol) – Protokol za prijenos podataka
- PPP** (Public-Private Partnership) – Javno-privatno partnerstvo
- PPP** (Purchasing Power Parity) – Paritet kupovne moći
- PPPA** (Public-Private Partnership Act) – Zakon o javno-privatnom partnerstvu
- PPS** (Pulse Per Second) – Impuls u sekundi, na pr. signal za sinkronizaciju izveden iz GPS prijammnika
- PPT** - Posebni prijevozni i tarifni uvjeti
- PPU** – Prostorni plan uređenja

PRIME (Platform of Rail Infrastructure Managers in Europe) – Mreža europskih upravitelja infrastrukture

Procjenitelj troškova – web aplikacija koja privatnim korisnicima elektroničkih komunikacijskih usluga olakšava odabir optimalne tarife obzirom na njihove navike telefoniranja i/ili uporabe interneta.

PRA (Primari Rate Access)- Primarni pristup

PRŠI – Plan razvoja širokopojasne infrastrukture

PS (Power Supply) – Napojni uređaj (npr. ispravljač)

PS1 – Posredničko tijelo 1. razine

PS2 – Posredničko tijelo 2. razine

PS AACR-F (Power Sum Attenuation to Alien (Exogenous) Crosstalk Ratio at the Far End) – Zbirni omjer slabljenja i stranog preslušavanja na daljem kraju

PS AACR-F avg (Power Sum Attenuation to Alien (exogenous) Crosstalk Ratio at the Far End Average) – Srednji zbirni omjer slabljenja i stranog preslušavanja na daljem kraju

PS ACR-F (Power Sum Attenuation to Crosstalk Ratio At the Far End) – Zbirni omjer slabljenja i preslušavanja na daljem kraju

PS ACR-N (Power Sum Attenuation to Crosstalk Ratio at the Near End) – Zbirni omjer slabljenja i preslušavanja na bližem kraju

PS AFEXT (Power Sum Alien (exogenous) Far End Crosstalk Loss) – Zbirni gubitak stranog preslušavanja na daljem kraju

PS ANEXT (Power Sum Alien (exogenous) Near End Crosstalk Loss) – Zbirni gubitak stranog preslušavanja na bližem kraju

PS ANEXT avg (Power Sum Alien (exogenous) Near End Crosstalk Loss Average) – Srednji zbirni gubitak stranog preslušavanja na bližem kraju

PSC (Public Service Contract) – Ugovor o javnom uslugama

PSD (Power Spectral Density) - Spektralna gustoća snage

PS FEXT (Power Sum Far End Crosstalk Loss) – Zbirni gubitak preslušavanja na daljem kraju

PSK (Phase Shift Keying) – Vrsta digitalne modulacije pomakom faze

PS NEXT (Power Sum Near End Crosstalk Loss) – Zbirni gubitak preslušavanja na bližem kraju

PSTN (Public Switched Telephone Network) – Javna komutirana telefonska mreža

P-t-P ili **P2P** – (Point to Point) – Mikrovalne veze točka – točka

P-t-MP ili **P2MP** – (Point to Multipoint) – Mikrovalne veze točka – više točaka

PTM – Priključna točka mreže

PTP – Priključna točka parcele/kampusu

PTSN (Public Telephone Switching Network) – Javna telefonska mreža

PVC (Polyvinyl chloride) – Polivinil klorid

PZ – Prekršajni zakon

PZ – Podnositelj zahtjeva za infrastrukturnim kapacitetom

PW (Pathway System) – Sustav za vođenje kabela

PWLAN (Public Wireless Local Area Network) – Javna lokalna bežična mreža

QAM (Quadrature Amplitude Modulation) – Kvadratura amplitudna modulacija

QOS (Quality of Service) – Kvaliteta usluge

QPSK (Quadrature Phase-Shift Keying) - Diferencijalna diskretna modulacija faze

RA (Remote Antennas) – Udaljene antene

RB (Regulatory Body) – Regulatorno tijelo

RNE (Rail Net Europe) – Organizacija upravitelja željezničke infrastrukture

RBW (Resolution Bandwidth) – Tehnički pojam koji označava razlučivanje spektralnih komponenti

RDS (Radio Data System) – Standard podatkovnog sustava pri FM radiodifuziji zvuka

Registar „Ne zovi“ – besplatni javni servis¹ telefonskih brojeva koje trgovci ne smiju zvati ili na te brojeve slati promidžbene ili prodajne poruke (telefonom, SMS-om, MMS-om).

REO (Reasonably Efficient Operator) – Razumno učinkovit operator

RF – Radijska frekvencija

RFC (Rail Freight Corridor) - Teretni koridor

RFID (Radio Frequency Identification) – Prepoznavanje putem radijskih frekvencija

RH – Republika Hrvatska

RHE (Remote Headend) – Udaljena čelna postaja

RIC (Regolamento Internazionale delle Carrozze) – Međunarodni pravilnik o razmjeni putničkih željezničkih vagona

RID (Regulation concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail) - Pravilnik o međunarodnom prijevozu opasnih tvari željeznicom

RITT – Radijska i telekomunikacijska terminalna oprema

RL (Return Loss) – Povratni gubitak

RLAH (Roam Like At Home) – Korištenje roaming usluga po domaćim cijenama

- RLAN** (Radio Local Area Network) – Sustav za povezivanje putem radijske mreže
- RMS** (Root Mean Square/value) – Efektivna vrijednost
- RMMS** (Railway Market Monitoring Scheme) – Okvir za nadzor željezničkog tržišta
- ROA** (Return On Assets) – Povrat na imovinu
- ROCE** (Return On Capital Employed) – Povrat na angažirani kapital
- RoP** (Rules of Procedure) – Proceduralna pravila
- RR** (Radio Regulations) – Radijski propisi – međunarodni dokument donesen na razini ITU-a koji regulira upravljanje radiokomunikacijskim spektrom
- RRB** (Radio Regulations Board) – Radijski regulatorni odbor
- RRC** (Regional Radiocommunication Conference) – Regionalna radiokomunikacijska konferencija
- RSC** (Radio Spectrum Committee) – Odbor za radiofrekvencijski spektar
- RSL** (Receiving Signal Level) – Prijamna razina
- RSPG** (Radio Spectrum Policy Group) – Skupina za politiku upravljanja radiofrekvencijskim spektrom
- RSS** (Remote Subscriber Stage) – Udaljeni pretplatnički stupanj
- RSU** (Regional Self-Government Unit) – Jedinica regionalne samouprave
- RU** (Railway Undertaking) – Željeznički prijevoznik
- S** – (flux) gustoća snage
- SAA** (State Aid Act) – Zakon o državnim potporama
- SAB/SAP** (Services Ancillary to Broadcasting/Services Ancillary to Programming) – Dodatne usluge vezane uz odašiljanje/proizvodnju sadržaja radija i televizije
- SANC** (Signalling Area/Network Codes) - Kôdovi područja signalizacijske mreže
- SAR** (Specific Absorption Rate) – Mjerenje odnosa apsorbirane energije pri izlaganju elektromagnetskim poljima
- SART** (Search and Rescue Transponder) – Odzivnik u sustavu potrage i spašavanja
- SBF** (Subscriber Branch Feeder) – Korisnički dovod
- SDH** (Synchronous Digital Hierarchy) – Sinkronizirani prijenos velike količine podataka brzim/optičkim ili mikrovalnim prijenosnim sustavima
- SDPŠM** – Smjernice za primjenu pravila državnih potpora koje se odnose na brzi razvoj širokopojsnih mreža
- SDN** (Software Defined Networks) – Programski upravljane mreže
- SDS** (Secondary Distribution Space) – Sekundarni razdjelnik stana

SDSL (Symmetrical DSL) - Simetrični DSL

SDTV (Standard Definition Television) – Televizija standardne kakvoće

SEO (Similarly Efficient Operator) – Slično učinkovit operator

SERAC (Single European Railway Area Committee) – Odbor za jedinstveni europski željeznički prostor

SF (Service Facility) – Uslužni objekt

SF (Spur Feeder) – Dovod (etažnog) ogranka

SFD (Service Facility Description) – Opis uslužnog objekta

SFN (Single Frequency Network) – Jednofrekvencijska mreža

SFO (Service Facility Operator) – Operator uslužnog objekta

SH – Sekundarni razvod stana

SHC (Secondary Home Cable) – Kabel sekundarnog razvoda stana

SHF (Super High Frequency) – Frekvencijsko mikrovalno područje 3 GHz – 30 GHz

SI – Studija izvedivosti

SIM (Subscriber Identity Module) – Kartica za identifikaciju korisnika

SINAD (Signal to Noise and Distortion) – Odnos signal/šum i izobličenje

SINGLE IMSI – Tehnički način implementacije odvojene prodaje roaming usluga (govor, SMS i podaci zajedno) kod kojeg korisnik prilikom prelaska na novog davatelja roaming usluga (ARP) koristi istu SIM karticu koju koristi i za domaće usluge pokretne mreže kod svog domicilnog operatora (DSP)

Sl. vj. - Službeni vjesnik HŽ-a

SLU (Sub-Loop Unbundling) – Izdvajanje potpetlje

SM (Single-Mode) – Jednomodno

SMATV (Satellite Master Antenna Television System) – Zajednički antenski sustav za prijam satelitske difuzije

SMP (Significant Market Power) – Značajna tržišna snaga

SMS (Short Message Service) – Usluga slanja kratkih tekstualnih poruka

SN (Subscriber Number) Pretplatnički broj

SNG (Satellite News Gathering) – Satelitsko prikupljanje vijesti (za radiodifuziju)

SNR (Signal to Noise Ratio) – Odnos signal/šum

SONET (Synchronous Optical Network) – Sinkrona optička mreža **SP** – Svjetlovodna spojnica

SPC (Signalling Point Code) - Kôd signalizacijskih točaka

SPOK – Sustav pokazatelja

SRA (Seamless Real-time Data Rate Adaptation) – prilagodba prijenosne brzine u stvarnom vremenu

SRD (Short Range Device) – Uređaj kratkog dometa

SRIC (Short Run Incremental Costs) – Kratkoročni inkrementalni troškovi

SRR (Short Range Radar) – Radar malog dometa

ST61 – Međunarodni regionalni sporazum iz Stockholma 1961. godine (Stockholm 1961 Agreement), za radiodifuzijske službe u VHF i UHF frekvencijskom području, a važio je do donošenja Međunarodnog regionalnog sporazuma Ženeva 2006. (GE06).

STF (Super Trunk Feeder) – Čelni glavni dovod

STM –N (Synchronous Transport Module; level N) – Prijenosni sustavi većih brzina razreda N

SUTO (Single User Telecommunication Outlet) – Jednokorisnički telekomunikacijski priključak

SWR (Standing Wave Ratio) – Odnos stojnih valova

T1 – Središnji primopredajni ili predajni ispitni uređaj

T2 – Udaljeni primopredajni ili predajni ispitni uređaj

TAC (Track Access Contract) – Ugovor o pristupu

TACAN (Tactical Aircraft Control and Navigation) – Zemaljski/brodski navigacijski sustav navođenja

TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange) – Tehnička pomoć i razmjena informacija

TC (Telecommunication (En)Closure) – Telekomunikacijski ormarić

TC (Trunk code) Tranzitni kod

TCR (Test Cord) – Ispitni spojni kabel
TCR (Temporary Capacity Restrictions) – Privremena ograničenja u korištenju kapaciteta
TCAM (Telecommunication Conformity Assessment and Market Surveillance Committee) – Europski odbor za ocjenjivanje sukladnosti i nadzor tržišta

T-DAB (Terrestrial Digital Audio Broadcasting) – Zemaljska digitalna radiodifuzija zvuka

TDD (Time Domain Duplex) – Jednokanalni dvostrani prijenos podataka u vremenskoj domeni

TDMA (Time Division Multiple Access) – Jednokanalni pristup/prijenos podataka više korisnika

TE (Terminal Equipment) – Terminalna oprema

TEC (Terminal Equipment Cord) – Spojni kabel terminalne opreme

TEF (Tenant Premise Entrance Facility) – Uvod u prostor zakupca

- TEN-T** (Trans European Network – Transport) – Europska mreža za transport
- TETRA** (Trans European Trunked Radio) – Europski radijski trunking sustav
- TF** (Trunk Feeder) – Glavni dovod
- TFTS** (Terrestrial Flight Telecommunications System) – Zemaljski telekomunikacijski sustav u zrakoplovstvu
- TI** (Test Interface) – Ispitno sučelje
- TIS** (Train Information System) – Sustav informacija o vlaku
- TKM** (Train kilometres) – Vlak kilometri
- TO** (Telecommunications Outlet) – Telekomunikacijski priključak ili ICT-priključak
- TP** (Twisted Pair) – Upletena parica
- TQ** (Twisted (Star) Quad) – Upletena četvorka
- TR** (Telecommunications Room) – Etažna telekomunikacijska prostorija
- TRAMOS - RAIL** (Transport Monitoring System - Rail) – Baza za prikupljanje podataka o tržištu željezničkih usluga
- TRG** – Točka razgraničenja
- TT** (Time Table) – Vozni red
- TTR** (Time Table Redesign) – Projekt izmjene voznog reda
- TV** – Televizija
- U** – U kontekstu *oznake vrste kabela*: neoklopljeno
- UDP** (User Datagram Protocol) – Metoda razmjene podataka unutar mreže
- UHF** (Ultra High Frequency) – Elektromagnetski valovi na radijskim frekvencijama od 300 MHz do 3 GHz
- UI** – Upravitelj infrastrukture
- UIC** – (Union Internationale des Chemins de fer (International union of railways) – Međunarodna željeznička unija
- UKV** – Ultra kratki valovi
- ULL** (Unbundled Local Loop) – Izdvojeni pristup lokalnim petljama u mrežama bakrenih parica
- ULP** (Ultra Low Power / devices) - Izuzetno mala izračena snaga/uređaji
- UMTS** (Universal Mobile Telecommunications System) – Univerzalni sustav pokretnih telekomunikacija (pokretna mreža 3. generacije)
- UNEX** – Program mjerenja kvalitete poštanskog prometa prema IPC-u (Internet Postal Cooperation – međunarodna korporacija koja se bavi međunarodnim mjerenjem kvalitete)

UP – Ugovor o pristupu

UPU (Universal Postal Union) – Svjetska poštanska unija

UPU – Urbanistički plan uređenja (u građevinarstvu)

UPS (Uninterruptible Power Supply) – Besprekidni izvor napajanja

UPS – Udaljeni pretplatnički stupanj (u kontekstu komunikacijske mreže)

USP (Universal postal services provider) – Davatelj univerzalne (poštanske) usluge

USO (Universal service obligation) – Univerzalna (poštanska) usluga

UTC (Universal Coordinated Time) – Međunarodno usklađeno vrijeme

UTP (Unshielded Twisted Pair) – Neoklopljena upredena parica

UWB (Ultrawideband) – Ultraširoki frekvencijski pojasevi

VDSL ili VHDSL (Very High Bitrate Digital Subscriber Line) – Digitalna pretplatnička linija vrlo velike brzine prijenosa

VAS (Value Added Service) – Usluga s dodanom vrijednosti

VA (Vienna Agreement) - Međunarodni sporazum za radijske komunikacijske sustave, Beč

VBW (Video Bandwidth) - Tehnički pojam koji označava razlučivanje videa pri analizi spektralnih komponenti

VHF (Very High Frequency) – Vrlo visoka frekvencija - elektromagnetski valovi na radijskim frekvencijama od od 30 MHz do 300 MHz

Vijeće - Vijeće HAKOM-a

VoIP (Voice Over Internet Protocol) – Prijenos govora putem internetskog protokola

VPN (Virtual Private Network) – Virtualna privatna mreža

VOR (VHF Omnidirectional Range) – Neusmjeren radio far u zrakoplovnoj navigaciji

VR – Vozni red

VSAT (Very Small Aperture Terminal) – Zemaljska postaja vrlo malog otvora

VULA (Virtual Unbundled Local Access) – Virtualni pristup izdvojenim lokalnim petljama

WA (Work Area) – Individualni radni prostor

WAC (Work Area Cord) – Spojni kabel individualnog radnog prostora

WACC (Weighted Average Cost of Capital) - Prosječni ponderirani trošak kapitala - koncept prema kojem očekivani povrat od ulaganja u imovinu operatora predstavlja ukupne očekivane povrate na dug i vlasnički kapital, ponderirane prema pripadajućim udjelima u financiranju te imovine.

WAP (Wireless Application Protocol) – Protokol za bežični pristup aplikacijama

WAS/RLAN (Wireless Access System / Radio Local Area Network) – Bežični pristupni sustav / Radijska lokalna mreža

WCDMA (Wideband Code Division Multiple Access) – Širokopolasni višestruki pristup s kodnom podjelom

WDM (Wavelength Division Multiplexing) – Multipleksiranje valnih duljina

WGFM (Working Group Frequency Management) - Radna grupa za upravljanje spektrom

WG NNA - (Working Group Numbering, Naming, Addressing) – Radna grupa za obrojčavanje, imenovanje i adresiranje

WGRA (Working Group Regulatory Affairs) – Radna grupa za regulatorna pitanja

WGS 84 (World Geographic System 1984) – Sustav označavanja položaja

WGSE (Working Group for Spectrum Engineering) – Radna grupa za spektralni inženjering

WLAN (Wireless Local Area Network) – Lokalna bežična mreža

WLL (Wholesale Leased Line) – usluga veleprodajnog iznajmljenog voda

WLR (Wholesale Line Rental) – Usluga najma korisničke linije

WIMAX (Worldwide interoperability for Microwave Access) – Mreža za bežični pristup Internetu u mikrovalnom području

WRC (World Radio-communications Conference) – Svjetska radio komunikacijska konferencija

WTT (Working Time table) – Važeći vozni red

ZARTZU – Zakon o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga

ZAS – Zajednički antenski sustav

ZDP – Zakon o državnim potporama

ZEK – Zakon o elektroničkim komunikacijama

ZJN – Zakon o javnoj nabavi

ZJPP – Zakon o javno-privatnom partnerstvu

ZOO – Zakon o obveznim odnosima

ZOP – Zakon o pošti

ZOPUG – Zakon o prostornom uređenju i gradnji

ZOR – Zakon o radu

ZOT – Zakon o telekomunikacijama

ZOŽ – Zakon o željeznici

ZPP – Zakon o parničnom postupku

ZPPI – Zakon o pravu na pristup informacijama

ZPU – Zakon o poštanskim uslugama

ZRTŽU – Zakon o regulaciji tržišta željezničkih usluga i zaštiti prava putnika u željezničkom prijevozu

ZTD – Zakon o trgovačkim društvima

ZUP – Zakon o općem upravnom postupku

ZUS – Zakon o upravnim sporovima

ZZP – Zakon o zaštiti potrošača

ZZTN – Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja

ŽP – Željeznički prijevoznik